

॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता — पद पाठः

प्रथमकाण्डे षष्ठः प्रश्नः

याजमानकाण्डं

ॐ नमः परमात्मने । श्री गुरुभ्यो नमः । हरिः ॐ

समिति॑ । त्वा॒ । सि॒ञ्चामि॑ । यजु॑षा । प्र॒जामि॑ति प्र—जाम् । आयुः॑ । धन॑म् । च॒ ॥ बृह॒स्प-
ति॑प्रसूत इति बृह॒स्पति॑—प्रसूतः । यज॑मानः । इ॒ह । मा । रि॒षत् ॥ आ॒ज्यम् । अ॒सि । स॒त्यम् ।
अ॒सि । स॒त्यस्य॑ । अ॒बृह॒स्पति॑मि॒त्यधि॑—अ॒रुष॑म् । अ॒सि । ह॒विः । अ॒सि । वै॒श्वान॑रम् । वै॒श्वदे॒व-
मि॑ति वै॒श्व—दे॒वम् । उत्पू॑तशु॒ष्ममि॒त्युत्पू॑त—शु॒ष्मम् । स॒त्यौजा॑ इति स॒त्य—ओ॒जाः । स॒हः ।
अ॒सि । स॒हमा॑नम् । अ॒सि । स॒हस्व॑ । अ॒रातीः॑ । स॒हस्व॑ । अ॒राती॑यतः । स॒हस्व॑ । पृ॒तनाः॑ ।
स॒हस्व॑ । पृ॒तन्य॑तः । स॒हस्र॑वी॒र्यमि॑ति स॒हस्र॑—वी॒र्यम् । अ॒सि । तत् । मा । जि॒न्व । आ॒ज्यस्य॑ ।
आ॒ज्यम् । अ॒सि । स॒त्यस्य॑ । स॒त्यम् । अ॒सि । स॒त्यायु॑रिति स॒त्य—आ॒युः । १ (५०) ॥ [१] ॥
अ॒सि । स॒त्यशु॑ष्ममि॒ति स॒त्य—शु॒ष्मम् । अ॒सि । स॒त्येन॑ । त्वा॒ । अ॒भीति॑ । घा॒रया॑मि । तस्य॑ । ते ।
भ॒रुषी॑य । प॒ञ्चाना॑म् । त्वा॒ । वा॒ता॒नाम् । य॒न्त्राय॑ । ध॒र्त्राय॑ । गृ॒ह्णामि॑ । प॒ञ्चाना॑म् । त्वा॒ । ऋ॒तूना॑म् ।
य॒न्त्राय॑ । ध॒र्त्राय॑ । गृ॒ह्णामि॑ । प॒ञ्चाना॑म् । त्वा॒ । दि॒शाम् । य॒न्त्राय॑ । ध॒र्त्राय॑ । गृ॒ह्णामि॑ । प॒ञ्चाना॑म् ।
त्वा॒ । प॒ञ्चज॑नानामिति प॒ञ्च—ज॒नाना॑म् । य॒न्त्राय॑ । ध॒र्त्राय॑ । गृ॒ह्णामि॑ । च॒रोः । त्वा॒ । प॒ञ्चबि॒ल-
स्येति॑ प॒ञ्च—बि॒लस्य॑ । य॒न्त्राय॑ । ध॒र्त्राय॑ । गृ॒ह्णामि॑ । ब्र॒ह्मणः॑ । त्वा॒ । तेज॑से । य॒न्त्राय॑ । ध॒र्त्राय॑ ।
गृ॒ह्णामि॑ । र॒षत्र॑स्य । त्वा॒ । ओज॑से । य॒न्त्राय॑ । २ (५०) ॥ [२] ॥ ध॒र्त्राय॑ । गृ॒ह्णामि॑ । वि॒शे ।
त्वा॒ । य॒न्त्राय॑ । ध॒र्त्राय॑ । गृ॒ह्णामि॑ । सु॒वीर्या॑येति सु—वी॒र्याय॑ । त्वा॒ । गृ॒ह्णामि॑ । सु॒प्रजा॑स्त्वायेति
सु॒प्रजाः—त्वाय॑ । त्वा॒ । गृ॒ह्णामि॑ । रा॒यः । पो॒षाय॑ । त्वा॒ । गृ॒ह्णामि॑ । ब्र॒ह्मव॑र्चसायेति ब्र॒ह्म—व॑र्च-

सायं । त्वा । गृह्णामि । भूः । अस्माकम् । हविः । देवानाम् । आशिष इत्या—शिषः । यजमानस्य । देवानाम् । त्वा । देवताभ्यः । गृह्णामि । कामाय । त्वा । गृह्णामि ॥ [३] ॥

(सत्यायुरोजसे यन्त्रायत्रयस्त्रिंशच्च)

॥ १ ॥

★

ध्रुवः । असि । ध्रुवः । अहम् । सजातेष्विति स—जातेषु । भूयासम् । धीरः । चेत्ता । वसुविदिति वसु—वित् । उग्रः । असि । उग्रः । अहम् । सजातेष्विति स—जातेषु । भूयासम् । उग्रः । चेत्ता । वसुविदिति वसु—वित् । अभिभूरित्यभि—भूः । असि । अभिभूरित्यभि—भूः । अहम् । सजातेष्विति स—जातेषु । भूयासम् । अभिभूरित्यभि—भूः । चेत्ता । वसुविदिति वसु—वित् । युनज्मि । त्वा । ब्रह्मणा । दैव्येन । हव्याय । अस्मै । वो? ढवे । जातवेद इति जात—वेदः ॥ इन्धानाः । त्वा । सुप्रजस इति सु—प्रजसः । सुवीरा इति सु—वीराः । ज्योक् । जीवेम । बलिहृत इति बलि—हृतः । वयम् । ते ॥ यत् । मे । अग्ने । अस्य । यज्ञस्य । रिष्यात् । ४ (५०) ॥ [४] ॥ यत् । वा । स्कन्दात् । आज्यस्य । उत । विष्णो इति ॥ तेन । हन्मि । सपत्नम् । दुर्मरायुमिति दुः—मरायुम् । एति । एनम् । दधामि । निर्ऋत्या इति निः—ऋत्याः । उपस्थ इत्युप—स्थे ॥ भूः । भुवः । सुवः । उच्छुष्म इत्युत्—शुष्मः । अग्ने । यजमानाय । एधि । निशुष्म इति नि—शुष्मः । अभिदासत इत्यभि—दासते ॥ अग्ने । देवेद्धेति देव—इद्ध । मन्विद्धेति मनु—इद्ध । मन्द्रजिह्वेति मन्द्र—जिह्व । अमर्त्यस्य । ते । होतः । मूर्द्धन् । एति । जिघर्मि । रायः । पोषाय । सुप्रजास्त्वायेति सुप्रजाः—त्वाय । सुवीर्यायेति सु—वीर्याय । मनः । असि । प्राजापत्यमिति प्राजा—पत्यम् । मनसा । मा । भूतेन । एति । विश । वाक् । असि । ऐन्द्री । सपत्नख्यणीति सपत्न—ख्यणी । ५ (५०) ॥ [५] ॥ वाचा । मा । इन्द्रियेण । एति । विश । वसन्तम् । ऋतूनाम् । प्रीणामि । सः । मा । प्रीतः । प्रीणातु । ग्रीष्मम् । ऋतूनाम् । प्रीणामि । सः । मा । प्रीतः । प्रीणातु । वरुणः । ऋतूनाम् । प्रीणामि । ताः । मा । प्रीताः । प्रीणन्तु । शरदम् । ऋतूनाम् । प्रीणामि । सा । मा । प्रीता । प्रीणातु । हेमन्तशिशिराविति हेमन्त—शिशिरौ । ऋतूनाम् । प्रीणामि । तौ । मा । प्रीतौ । प्रीणीताम् । अग्नीषोमयोरित्यग्नी—सोमयोः । अहम् । देवयज्ययेति देव—यज्यया । चरुषुष्मान् । भूयासम् । अग्नेः । अहम् । देवयज्ययेति देव—यज्यया । अन्नाद

इत्यन्न—अदः । भूयासम् । ६ (५०) ॥ [६] ॥ दब्धिः । असि । अदब्धः । भूयासम् । अमुम् ।
दभेयम् । अग्नीषोमयोरित्यग्नी—सोमयोः । अहम् । देवयज्ययेति देव—यज्यया । वृत्रहेति वृत्र—
हा । भूयासम् । इन्द्राग्नियोरितीन्द्र—अग्नियोः । अहम् । देवयज्ययेति देव—यज्यया । इन्द्रि-
यावी । अन्नाद इत्यन्न—अदः । भूयासम् । इन्द्रस्य । अहम् । देवयज्ययेति देव—यज्यया । इन्द्रि-
यावी । भूयासम् । महेन्द्रस्येति महा—इन्द्रस्य । अहम् । देवयज्ययेति देव—यज्यया । जेमानम् ।
महिमानम् । गमेयम् । अग्नेः । स्विष्टकृत इति स्विष्ट—कृतः । अहम् । देवयज्ययेति देव—
यज्यया । आयुष्मान् । यज्ञेन । प्रतिष्ठामिति प्रति—स्थाम् । गमेयम् ॥ [७] ॥

(रिष्यात्सपत्नस्त्वयण्यन्नादो भूयासः षड्विंशच्च)

॥ २ ॥

★

अग्निः । मा । दुरिष्टादिति दुः—इष्टात् । पातु । सविता । अघशः सादित्यघ—शः सात् । यः ।
मे । अन्ति । दूरे । अरातीयति । तम् । एतेन । जेषम् । सुरूपवर्षवर्ण इति सुरूप—वर्षवर्णे ।
एति । इहि । इमान् । भद्रान् । दुर्यान् । अभि । एति । इहि । माम् । अनुव्रतेत्यनु—व्रता । नीति ।
उ । शीर्षाणि । मृद्वम् । इडे । एति । इहि । अदिते । एति । इहि । सरस्वति । एति । इहि । रन्तिः ।
असि । रमतिः । असि । सूनरी । असि । जुष्टे । जुष्टिम् । ते । अशीय । उपहृत इत्युप—हृते । उप-
हवमित्युप—हवम् । ८ (५०) ॥ [८] ॥ ते । अशीय । सा । मे । सत्या । आशीरित्या—शीः ।
अस्य । यज्ञस्य । भूयात् । अरेडता । मनसा । तत् । शकेयम् । यज्ञः । दिवम् । रोहत्तु । यज्ञः ।
दिवम् । गच्छत्तु । यः । देवयान इति देव—यानः । पन्थाः । तेन । यज्ञः । देवान् । अपीति । एतु ।
अस्मासु । इन्द्रः । इन्द्रियम् । दधातु । अस्मान् । रायः । उत । यज्ञाः । सचन्ताम् । अस्मासु ।
सन्तु । आशिष इत्या—शिषः । सा । नः । प्रिया । सुप्रतूर्तिरिति सु—प्रतूर्तिः । मघोनी । जुष्टिः ।
असि । जुषस्व । नः । जुष्टा । नः । ९ (५०) ॥ [९] ॥ असि । जुष्टिम् । ते । गमेयम् । मनः ।
ज्योतिः । जुषताम् । आज्यम् । विच्छिन्नमिति वि—च्छिन्नम् । यज्ञम् । समिति । इमम् । दधातु ।
बृहस्पतिः । तनुताम् । इमम् । नः । विश्वे । देवाः । इह । मादयन्ताम् । ब्रद्ध । पिन्वस्व । ददतः ।
मे । मा । रूपायि । कुर्वतः । मे । मा । उपेति । दसत् । प्रजापतेरिति प्रजा—पतेः । भागः । असि ।
ऊर्जस्वान् । पर्यस्वान् । प्राणापानाविति प्राण—अपानौ । मे । पाहि । समानव्यानाविति समान—

व्या॒नौ । मे । पा॒हि । उ॒दान॒व्या॒नावि॒त्यु॒दान—व्या॒नौ । मे । पा॒हि । अ॒ख्वि॒तः । अ॒सि । अ॒ख्वि॒त्यै ।
त्वा । मा । मे । ख्वे॒ष्टाः । अ॒मुत्र । अ॒मुष्मि॒न् । लो॒के ॥ [१०] ॥

(उपह्वंजुष्टानस्त्वा षड्)

॥ ३ ॥

★

ब॒रु॒हिषः । अ॒हम् । दे॒वय॒ज्यये॒ति दे॒व—य॒ज्यया॑ । प्र॒जावा॒निति॑ प्र॒जा—वा॒न् । भू॒यास॒म् । नरा॒-
श॒स्यस्य॑ । अ॒हम् । दे॒वय॒ज्यये॒ति दे॒व—य॒ज्यया॑ । प॒शुमा॒निति॑ प॒शु—मा॒न् । भू॒यास॒म् । अ॒ग्नेः ।
स्वि॒ष्टकृ॒त इति॑ स्वि॒ष्ट—कृ॒तः । अ॒हम् । दे॒वय॒ज्यये॒ति दे॒व—य॒ज्यया॑ । आ॒युष्मा॒न् । य॒ज्ञेन॑ । प्र॒ति-
ष्ठा॒मिति॑ प्र॒ति—स्था॒म् । ग॒मेय॒म् । अ॒ग्नेः । अ॒हम् । उ॒ज्जि॒तिमि॒त्युत्—जि॒तिम् । अ॒नु । उ॒दि॒ति ।
जे॒षम् । सोम॑स्य । अ॒हम् । उ॒ज्जि॒तिमि॒त्युत्—जि॒तिम् । अ॒नु । उ॒दि॒ति । जे॒षम् । अ॒ग्नेः । अ॒हम् ।
उ॒ज्जि॒तिमि॒त्युत्—जि॒तिम् । अ॒नु । उ॒दि॒ति । जे॒षम् । अ॒ग्नीषो॑मयो॒रित्य॒ग्नी—सोम॑योः । अ॒हम् ।
उ॒ज्जि॒तिमि॒त्युत्—जि॒तिम् । अ॒नु । उ॒दि॒ति । जे॒षम् । इन्द्रा॑ग्नियो॒रितीन्द्र—अ॒ग्नियोः॑ । अ॒हम् ।
उ॒ज्जि॒तिमि॒त्युत्—जि॒तिम् । अ॒नु । उ॒दि॒ति । जे॒षम् । इन्द्र॑स्य । अ॒हम् । ११ (५०) ॥ [११] ॥
उ॒ज्जि॒तिमि॒त्युत्—जि॒तिम् । अ॒नु । उ॒दि॒ति । जे॒षम् । म॒हेन्द्र॑स्येति॒ महा—इन्द्र॑स्य । अ॒हम् । उ॒ज्जि॒-
तिमि॒त्युत्—जि॒तिम् । अ॒नु । उ॒दि॒ति । जे॒षम् । अ॒ग्नेः । स्वि॒ष्टकृ॒त इति॑ स्वि॒ष्ट—कृ॒तः । अ॒हम् ।
उ॒ज्जि॒तिमि॒त्युत्—जि॒तिम् । अ॒नु । उ॒दि॒ति । जे॒षम् । वा॒जस्य॑ । मा । प्र॒सवे॑नेति॒ प्र—स॒वेन॑ । उ॒द्गा-
भे॒णेत्यु॒त्—ग्रा॒भेण॑ । उ॒दि॒ति । अ॒ग्रभी॒त् ॥ अथ॑ । स॒पत्नान् । इन्द्रः॑ । मे । नि॒ग्राभे॑णेति॒ नि—
ग्रा॒भेण॑ । अ॒ध॒रान् । अ॒कः ॥ उ॒द्गाभ॑मित्यु॒त्—ग्रा॒भम् । च । नि॒ग्राभ॑मिति॒ नि—ग्रा॒भम् । च । ब॒ह्व ।
दे॒वाः । अ॒वीवृ॑धन् ॥ अथ॑ । स॒पत्नान् । इन्द्रा॑ग्नी इतीन्द्र—अ॒ग्नी । मे । वि॒षूची॑नान् । वी॒ति ।
अ॒स्यता॒म् ॥ ए॒ति । इ॒माः । अ॒गम॑न् । आ॒शिष॒ इत्या॑—शिषः । दो॒हका॑मा इति॒ दोह॑—का॒माः ।
इन्द्र॑वन्त इतीन्द्र—वन्तः । १२ (५०) ॥ [१२] ॥ व॒नाम॑हे । धु॒ख्मीम॑हि । प्र॒जामि॑ति॒ प्र—जा॒म् ।
इ॒षम् ॥ रोहि॑तेन । त्वा । अ॒ग्निः । दे॒वता॑म् । ग॒मय॑तु । हरि॑भ्यामिति॒ हरि॑—भ्या॒म् । त्वा । इन्द्रः॑ ।
दे॒वता॑म् । ग॒मय॑तु । ए॒त॒शेन॑ । त्वा । सूर्यः॑ । दे॒वता॑म् । ग॒मय॑तु । वी॒ति । ते । मु॒ञ्चामि॑ । र॒शनाः॑ ।
वी॒ति । र॒श्मीन् । वी॒ति । योक्त्रा॑ । या॒नि । प॒रिच॑र्त॒नानी॑ति॒ परि॑—च॒र्त॒नानि॑ । ध॒त्तात् । अ॒स्मासु॑ ।
द्रवि॑णम् । यत् । च । भ॒द्रम् । प्रे॒ति । नः । ब्रू॒तात् । भा॒गधा॑निति॒ भाग॑—धा॒न् । दे॒वता॑सु ॥ वि॒ष्णोः॑ ।

श॒य्योरिति॑ शं—योः । अ॒हम् । दे॒वय॑ज्ययेति॑ देव—य॒ज्यया॑ । य॒ज्ञेन॑ । प्र॒तिष्ठा॑मिति॑ प्रति—स्था॒म् । ग॒मेय॑म् । सोम॑स्य । अ॒हम् । दे॒वय॑ज्ययेति॑ देव—य॒ज्यया॑ । १३ (५०) ॥ [१३] ॥ सु॒रेता॒ इति॑ सु—रेताः । रे॒तः । धि॒षीय॑ । त्वष्टुः । अ॒हम् । दे॒वय॑ज्ययेति॑ देव—य॒ज्यया॑ । प॒शूना॑म् । रू॒पम् । पु॒षेय॑म् । दे॒वाना॑म् । प॒त्नीः । अ॒ग्निः । गृ॒हप॑तिरिति॑ गृ॒ह—प॑तिः । य॒ज्ञस्य॑ । मि॒थुन॑म् । तयोः । अ॒हम् । दे॒वय॑ज्ययेति॑ देव—य॒ज्यया॑ । मि॒थुने॑न । प्रेति॑ । भू॒यास॑म् । वे॒दः । अ॒सि । वि॒त्तिः । अ॒सि । वि॒देय॑ । क॒र्म । अ॒सि । क॒रुण॑म् । अ॒सि । क्रि॒यास॑म् । स॒निः । अ॒सि । स॒निता॑ । अ॒सि । स॒नेय॑म् । घृ॒तव॑न्तमिति॑ घृ॒त—व॑न्तम् । कु॒ला॒यिन॑म् । रा॒यः । पोष॑म् । स॒हस्रि॑णम् । वे॒दः । द॒दातु॑ । वा॒जिन॑म् ॥ [१४] ॥

(इन्द्रस्याहमिन्द्रवन्तःसोमस्याहं देवयज्ययाचतुश्चत्वारिंशच्च)

॥ ४ ॥

ए॒ति । प्या॒यता॑म् । ध्रु॒वा । घृ॒तेन॑ । य॒ज्ञय्य॑ज्ञमिति॑ य॒ज्ञम्—य॒ज्ञम् । प्र॒तीति॑ । दे॒वय॑ज्य इति॑ दे॒वय॑त्—भ्यः ॥ सू॒र्यायाः॑ । ऊ॒धः । अ॒दि॒त्याः । उ॒पस्थ॑ इत्यु॒प—स्थे । उ॒रुधा॑रेत्यु॒रु—धा॒रा । पृ॒थि॒वी । य॒ज्ञे । अ॒स्मिन्न॑ ॥ प्र॒जाप॑तेरिति॑ प्र॒जा—प॑तेः । वि॒भानि॑ति॑ वि—भान् । ना॒म । लो॒कः । तस्मि॑न्न । त्वा । द॒धामि॑ । स॒ह । य॒ज॑मानेन । सत् । अ॒सि । सत् । मे । भू॒याः । स॒र्वम् । अ॒सि । स॒र्वम् । मे । भू॒याः । पू॒र्णम् । अ॒सि । पू॒र्णम् । मे । भू॒याः । अ॒खि॑षतम् । अ॒सि । मा । मे । ख॒ष॒ष्ठाः । प्रा॒च्याम् । दि॒शि । दे॒वाः । ऋ॒त्वि॒जः । मा॒र्ज॒यन्ता॑म् । द॒खि॑षणायाम् । १५ (५०) ॥ [१५] ॥ दि॒शि । मा॒साः । पि॒तरः॑ । मा॒र्ज॒यन्ता॑म् । प्र॒ती॒च्याम् । दि॒शि । गृ॒हाः । प॒शवः॑ । मा॒र्ज॒यन्ता॑म् । उ॒दी॒च्याम् । दि॒शि । आ॒पः । ओष॑धयः । व॒नस्प॑तयः । मा॒र्ज॒यन्ता॑म् । ऊ॒र्ध्वा॒याम् । दि॒शि । य॒ज्ञः । स॒व्य॑त्सर इति॑ सं—व॒थ्स॑रः । य॒ज्ञप॑तिरिति॑ य॒ज्ञ—प॑तिः । मा॒र्ज॒यन्ता॑म् । वि॒ष्णोः॑ । क्र॒मः । अ॒सि । अ॒भि॒मा॒ति॒हेत्य॑भि॒मा॒ति—हा । गा॒य॒त्रेण॑ । छ॒न्द॒सा । पृ॒थि॒वीम् । अनु॑ । वी॒ति॑ । क्र॒मे । नि॒र्भ॑क्त इति॑ निः—भ॒क्तः । सः । यम् । द्वि॒ष्मः । वि॒ष्णोः॑ । क्र॒मः । अ॒सि । अ॒भि॒श॒स्ति॒हेत्य॑भि॒श॒स्ति—हा । त्रै॒ष्टु॒भेन॑ । छ॒न्द॒सा । अ॒न्तरि॑ख॒षम् । अनु॑ । वी॒ति॑ । क्र॒मे । नि॒र्भ॑क्त इति॑ निः—भ॒क्तः । सः । यम् । द्वि॒ष्मः । वि॒ष्णोः॑ । क्र॒मः । अ॒सि । अ॒रा॒ती॒यतः॑ । ह॒न्ता । जा॒ग॒तेन॑ । छ॒न्द॒सा । दि॒वम् । अनु॑ । वी॒ति॑ । क्र॒मे । नि॒र्भ॑क्त इति॑ निः—भ॒क्तः । सः । यम् । द्वि॒ष्मः । वि॒ष्णोः॑ । क्र॒मः । अ॒सि ।

शत्रूयत इति शत्रु—यतः। हन्ता। आनुष्टुभेनेत्यानु—स्थुभेन। छन्दसा। दिशः। अनु। वीति।
क्रमे। निर्भक्त इति निः—भक्तः। सः। यम्। द्विष्मः ॥ [१६] ॥

(दृष्टिणाया मन्तरिख्मनु वि क्रमे निर्भक्तः स यं द्विष्मो विष्णो रेकान्नत्रिंशच्च)

॥ ५ ॥

★

अगन्म। सुवः। सुवः। अगन्म। सन्दृश इति सं—दृशः। ते। मा। छिथ्सि। यत्। ते।
तपः। तस्मै। ते। मा। एति। वृख्षि। सुभूरिति सु—भूः। असि। श्रेष्ठः। रश्मीनाम्। आयुर्द्धा
इत्यायुः—धाः। असि। आयुः। मे। धेहि। वर्चोधा इति वर्चः—धाः। असि। वर्चः। मयि।
धहि। इदम्। अहम्। अमुम्। भ्रातृव्यम्। आभ्यः। दिग्भ्य इति दिक्—भ्यः। अस्यै। दिवः।
अस्मात्। अन्तरिख्वात्। अस्यै। पृथिव्याः। अस्मात्। अन्नाद्यादित्यन्न—अद्यात्। निरिति।
भजामि। निर्भक्त इति निः—भक्तः। सः। यम्। द्विष्मः ॥ [१७] ॥ समिति। ज्योतिषा।
अभूवम्। ऐन्द्रीम्। आवृतमित्या—वृतम्। अन्वावर्त इत्यनु—आवर्ते। समिति। अहम्। प्रज-
येति प्र—जया। समिति। मया। प्रजेति प्र—जा। समिति। अहम्। रायः। पोषेण। समिति।
मया। रायः। पोषः। समिद्ध इति सम्—इद्धः। अग्ने। मे। दीदिहि। समेद्धेति सम्—एद्धा।
ते। अग्ने। दीद्यासम्। वसुमानिति वसु—मान्। यज्ञः। वसीयान्। भूयासम्। अग्ने। आयूषि।
पवसे। एति। सुव। ऊर्जम्। इषम्। च। नः॥ आरे। बाधस्व। दुच्छुनाम्॥ अग्ने। पवस्व। स्वपा
इति सु—अपाः। अस्मे इति। वर्चः। सुवीर्यमिति सु—वीर्यम् ॥ [१८] ॥ दधत्। पोषम्।
रयिम्। मयि॥ अग्ने। गृहपत इति गृह—पते। सुगृहपतिरिति सु—गृहपतिः। अहम्। त्वया।
गृहपतिनेति गृह—पतिना। भूयासम्। सुगृहपतिरिति सु—गृहपतिः। मया। त्वम्। गृहपतिनेति
गृह—पतिना। भूयाः। शतम्। हिमाः। ताम्। आशिषमित्या—शिषम्। एति। शासे। तन्तवे।
ज्योतिष्मतीम्। ताम्। आशिषमित्या—शिषम्। एति। शासे। अमुष्मै। ज्योतिष्मतीम्। कः।
त्वा। युनक्ति। सः। त्वा। वीति। मुञ्चतु। अग्ने। व्रतपत इति व्रत—पते। व्रतम्। अचारिषम्।
तत्। अशकम्। तत्। मे। अराधि। यज्ञः। बभूव। सः। एति। १९ (५०) ॥ [१९] ॥ बभूव।
सः। प्रेति। जज्ञे। सः। वावृधे॥ सः। देवानाम्। अधिपतिरित्यधि—पतिः। बभूव। सः।
अस्मान्। अधिपतीनित्यधि—पतीन्। करोतु। वयम्। स्याम्। पतयः। रयीणाम्॥ गोमानिति

गो—मान्। अग्ने। अविमानित्यवि—मान्। अश्वी। यज्ञः। नृवथ्सखेति नृवत्—सखा। सदर्म्।
इत्। अप्रमृष्य इत्यप्र—मृष्यः ॥ इडावानितीडा—वान्। एषः। असुर। प्रजावानिति प्रजा—
वान्। दीर्घः। रयिः। पृथुबुद्ध इति पृथु—बुद्धः। सभावानिति सभा—वान् ॥ [२०] ॥

(द्विष्मःसुवीर्यस आपञ्चत्रिंशच्च)

॥ ६ ॥

यथा। वै। समृतसोमा इति समृत—सोमाः। एवम्। वै। एते। समृतयज्ञा इति समृत—
यज्ञाः। यत्। दर्शपूर्णमासाविति दर्श—पूर्णमासौ। कस्य। वा। अहं। देवाः। यज्ञम्। आग-
च्छन्तीत्या—गच्छन्ति। कस्य। वा। न। बहूनाम्। यजमानानाम्। यः। वै। देवताः। पूर्वः।
परिगृह्णातीति परि—गृह्णाति। सः। एनाः। श्वः। भूते। यजते। एतत्। वै। देवानाम्। आयतन-
मित्या—यतनम्। यत्। आहवनीय इत्या—हवनीयः। अन्तरा। अग्नी इति। पशूनाम्। गार्ह-
पत्य इति गार्ह—पत्यः। मनुष्याणाम्। अन्वाहार्यपचन इत्यन्वाहार्य—पचनः। पितृणाम्।
अग्निम्। गृह्णाति। स्वे। एव। आयतन इत्या—यतने। देवताः। परीति। २१ (५०) ॥ [२१] ॥
गृह्णाति। ताः। श्वः। भूते। यजते। व्रतेन। वै। मेद्ध्यः। अग्निः। व्रतपतिरिति व्रत—पतिः।
ब्राह्मणः। व्रतभृदिति व्रत—भृत्। व्रतम्। उपैष्यन्नित्युप—एष्यन्न। ब्रूयात्। अग्ने। व्रतपत इति
व्रत—पते। व्रतम्। चरिष्यामि। इति। अग्निः। वै। देवानाम्। व्रतपतिरिति व्रत—पतिः। तस्मै।
एव। प्रतिप्रोच्येति प्रति—प्रोच्य। व्रतम्। एति। लभते। बरहिषा। पूर्णमास इति पूर्ण—मासे।
व्रतम्। उपेति। एति। वथ्सैः। अमावास्यायामित्यमा—वास्यायाम्। एतत्। हि। एतयोः।
आयतनमित्या—यतनम्। उपस्तीर्य इत्युप—स्तीर्यः। पूर्वः। च। अग्निः। अपरः। च। इति।
आहुः। मनुष्याः। २२ (५०) ॥ [२२] ॥ इत्। नु। वै। उपस्तीर्णमित्युप—स्तीर्णम्। इच्छन्ति।
किम्। उ। देवाः। येषाम्। नवावसानमिति नव—अवसानम्। उपेति। अस्मिन्न। श्वः। यख्य-
माणे। देवताः। वसन्ति। यः। एवम्। विद्वान्। अग्निम्। उपस्तृणातीत्युप—स्तृणाति। यज-
मानेन। ग्राम्याः। च। पशवः। अवरुद्धा इत्यव—रुद्धाः। आरण्याः। च। इति। आहुः।
यत्। ग्राम्यान्। उपवसतीत्युप—वसति। तेन। ग्राम्यान्। अवेति। रुन्धे। यत्। आरण्यस्य।
अश्जाति। तेन। आरण्यान्। यत्। अनाश्वान्। उपवसेदित्युप—वसेत्। पितृदेवत्य इति पितृ—

देवत्यः । स्यात् । आरण्यस्य । अश्जाति । इन्द्रियम् । २३ (५०) ॥ [२३] ॥ वै । आरण्यम् ।
 इन्द्रियम् । एव । आत्मन् । धत्ते । यत् । अनाश्वान् । उपवसेदित्युप—वसेत् । ख्वोधुकः । स्यात् ।
 यत् । अश्जीयात् । रुद्रः । अस्य । पशून् । अभीति । मन्येत । अपः । अश्जाति । तत् । न । इव ।
 अशितम् । न । इव । अनशितम् । न । ख्वोधुकः । भवति । न । अस्य । रुद्रः । पशून् । अभीति ।
 मन्यते । वज्रः । वै । यज्ञः । ख्वुत् । खलु । वै । मनुष्यस्य । भ्रातृव्यः । यत् । अनाश्वान् । उप-
 वसतीत्युप—वसति । वज्रेण । एव । साख्यादिति स—अख्यात् । ख्वुधम् । भ्रातृव्यम् । हन्ति
 ॥ [२४] ॥

(परिमनुष्याइन्द्रियसाख्यात्तीणि च)

॥ ७ ॥

★

यः । वै । श्रद्धामिति श्रत्—धाम् । अनारभ्येत्यना—रभ्य । यज्ञेन । यजते । न । अस्य ।
 इष्टाय । श्रत् । दधते । अपः । प्रेति । नयति । श्रद्धेति श्रत्—धा । वै । आपः । श्रद्धामिति
 श्रत्—धाम् । एव । आरभ्येत्या—रभ्य । यज्ञेन । यजते । उभये । अस्य । देवमनुष्या इति देव—
 मनुष्याः । इष्टाय । श्रत् । दधते । तत् । आहुः । अतीति । वै । एताः । वर्त्रम् । नेदन्ति । अतीति ।
 वाचम् । मनः । वाव । एताः । न । अतीति । नेदन्ति । इति । मनसा । प्रेति । नयति । इयम् । वै ।
 मनः । २५ (५०) ॥ [२५] ॥ अनया । एव । एनाः । प्रेति । नयति । अस्कन्नहविरित्यस्कन्न—
 हविः । भवति । यः । एवम् । वेद । यज्ञायुधानीति यज्ञ—आयुधानि । समिति । भरति । यज्ञः ।
 वै । यज्ञायुधानीति यज्ञ—आयुधानि । यज्ञम् । एव । तत् । समिति । भरति । यत् । एकमेकमि-
 त्येकम्—एकम् । संभरेदिति सं—भरेत् । पितृदेवत्यानीति पितृ—देवत्यानि । स्युः । यत् । सह ।
 सर्वाणि । मानुषाणि । द्वे द्वे इति द्वे—द्वे । समिति । भरति । याज्यानुवाक्ययोरिति याज्या—अनु-
 वाक्ययोः । एव । रूपम् । करोति । अथो इति । मिथुनम् । एव । यः । वै । दश । यज्ञायुधानीति
 यज्ञ—आयुधानि । वेद । मुखतः । अस्य । यज्ञः । कल्पते । स्फ्यः । २६ (५०) ॥ [२६] ॥ च ।
 कपालानि । च । अग्निहोत्रहवणीत्यग्निहोत्र—हवनी । च । शूर्पम् । च । कृष्णाजिनमिति कृष्ण—
 अजिनम् । च । शम्या । च । उलूखलम् । च । मुसलम् । च । दृषत् । च । उपला । च । एतानि ।
 वै । दश । यज्ञायुधानीति यज्ञ—आयुधानि । यः । एवम् । वेद । मुखतः । अस्य । यज्ञः । कल्पते ।

यः । वै । देवेभ्यः । प्रतिप्रोच्येति प्रति—प्रोच्य । यज्ञेन । यजते । जुषन्ते । अस्य । देवाः । हव्यम् । हविः । निरूप्यमाणमिति निः—उप्यमानम् । अभीति । मन्त्रयेत् । अग्निम् । होतारम् । इह । तम् । हुवे । इति । २७ (५०) ॥ [२७] ॥ देवेभ्यः । एव । प्रतिप्रोच्येति प्रति—प्रोच्य । यज्ञेन । यजते । जुषन्ते । अस्य । देवाः । हव्यम् । एषः । वै । यज्ञस्य । ग्रहः । गृहीत्वा । एव । यज्ञेन । यजते । तत् । उदित्वा । वाचम् । यच्छति । यज्ञस्य । धृत्यै । अथो इति । मनसा । वै । प्रजापतिरिति प्रजा—पतिः । यज्ञम् । अतनुत् । मनसा । एव । तत् । यज्ञम् । तनुते । रख्वसाम् । अनन्ववचारायेत्यननु—अवचाराय । यः । वै । यज्ञम् । योगे । आगत इत्या—गते । युनक्ति । युङ्क्ते । युञ्जानेषु । कः । त्वा । युनक्ति । सः । त्वा । युनक्तु । इति । आह । प्रजापतिरिति प्रजा—पतिः । वै । कः । प्रजापतिनेति प्रजा—पतिना । एव । एनम् । युनक्ति । युङ्क्ते । युञ्जानेषु ॥ [२८] ॥

(वैमनःस्फ्यैतियुनक्तवेकादश च)

॥ ८ ॥

★

प्रजापतिरिति प्रजा—पतिः । यज्ञान् । असृजत् । अग्निहोत्रमित्यग्नि—होत्रम् । च । अग्निष्टोममित्यग्नि—स्तोमम् । च । पौर्णमासीमिति पौर्ण—मासीम् । च । उक्थ्यम् । च । अमावास्यामित्यमा—वास्याम् । च । अतिरात्रमित्यति—रात्रम् । च । तान् । उदिति । अमिमीत् । यावत् । अग्निहोत्रमित्यग्नि—होत्रम् । आसीत् । तावान् । अग्निष्टोम इत्यग्नि—स्तोमः । यावती । पौर्णमासीति पौर्ण—मासी । तावान् । उक्थ्यः । यावती । अमावास्येत्यमा—वास्या । तावान् । अतिरात्र इत्यति—रात्रः । यः । एवम् । विद्वान् । अग्निहोत्रमित्यग्नि—होत्रम् । जुहोति । यावत् । अग्निष्टोमेनेत्यग्नि—स्तोमेन । उपाप्नोतीत्युप—आप्नोति । तावत् । उपेति । आप्नोति । यः । एवम् । विद्वान् । पौर्णमासीमिति पौर्ण—मासीम् । यजते । यावत् । उक्थ्येन । उपाप्नोतीत्युप—आप्नोति । २९ (५०) ॥ [२९] ॥ तावत् । उपेति । आप्नोति । यः । एवम् । विद्वान् । अमावास्यामित्यमा—वास्याम् । यजते । यावत् । अतिरात्रेणेत्यति—रात्रेण । उपाप्नोतीत्युप—आप्नोति । तावत् । उपेति । आप्नोति । परमेष्ठिनः । वै । एषः । यज्ञः । अग्रे । आसीत् । तेन । सः । परमाम् । काष्ठम् । अगच्छत् । तेन । प्रजापतिमिति प्रजा—पतिम् । निरवासाययदिति निः—अवासाययत् । तेन । प्रजापतिरिति प्रजा—पतिः । परमाम् । काष्ठम् । अगच्छत् । तेन । इन्द्रम् । निरवासाययदिति

निः—अवासाययत्। तेन। इन्द्रः। परमाम्। काष्ठांम्। अगच्छत्। तेन। अग्नीषोमावित्यग्नी—
 सोमौ। निरवासाययदिति निः—अवासाययत्। तेन। अग्नीषोमावित्यग्नी—सोमौ। परमाम्।
 काष्ठांम्। अगच्छताम्। यः। ३० (५०) ॥ [३०] ॥ एवम्। विद्वान्। द्रुशपूर्णमासाविति
 द्रुश—पूर्णमासौ। यजते। परमाम्। एव। काष्ठांम्। गच्छति। यः। वै। प्रजातेनेति प्र—जातेन।
 यज्ञेन। यजते। प्रेति। प्रजयेति प्र—जया। पशुभिरिति पशु—भिः। मिथुनैः। जायते। द्वादश।
 मासाः। सव्वथ्सर इति सं—वथ्सरः। द्वादश। द्वन्द्वानीति द्वं—द्वानि। द्रुशपूर्णमासयोरिति
 द्रुश—पूर्णमासयोः। तानि। संपाद्यानीति सं—पाद्यानि। इति। आहुः। वथ्सम्। च। उपाव-
 सृजतीत्युप—अवसृजति। उखाम्। च। अधीति। श्रयति। अवेति। च। हन्ति। दृषदौ। च।
 समाहन्तीति सं—आहन्ति। अधीति। च। वपते। कपालानि। च। उपेति। दधाति। पुरो-
 डाशम्। च। ३१ (५०) ॥ [३१] ॥ अधिश्रयतीत्यधि—श्रयति। आज्यम्। च। स्तंबयजु-
 रिति स्तंब—यजुः। च। हरति। अभीति। च। गृह्णाति। वेदिम्। च। परिगृह्णातीति परि—
 गृह्णाति। पत्नीम्। च। समिति। नह्यति। प्रोख्षणीरिति प्र—उख्षणीः। च। आसादयतीत्या—
 सादयति। आज्यम्। च। एतानि। वै। द्वादश। द्वन्द्वानीति द्वं—द्वानि। द्रुशपूर्णमासयोरिति
 द्रुश—पूर्णमासयोः। तानि। यः। एवम्। संपाद्येति सं—पाद्यं। यजते। प्रजातेनेति प्र—जातेन।
 एव। यज्ञेन। यजते। प्रेति। प्रजयेति प्र—जया। पशुभिरिति पशु—भिः। मिथुनैः। जायते
 ॥ [३२] ॥

(उवथ्येनोपाप्नोत्यगच्छताय्यः पुरोडाशश्चत्वारिंशच्च)

॥ ९ ॥

ध्रुवः। असि। ध्रुवः। अहम्। सजातेष्विति स—जातेषु। भूयासम्। इति। आह। ध्रुवान्।
 एव। एनान्। कुरुते। उग्रः। असि। उग्रः। अहम्। सजातेष्विति स—जातेषु। भूयासम्। इति।
 आह। अप्रतिवादिन इत्यप्रति—वादिनः। एव। एनान्। कुरुते। अभिभूरित्यभि—भूः। असि।
 अभिभूरित्यभि—भूः। अहम्। सजातेष्विति स—जातेषु। भूयासम्। इति। आह। यः। एव।
 एनम्। प्रत्युत्पिपीत इति प्रति—उत्पिपीते। तम्। उपेति। अस्यते। युनज्मि। त्वा। ब्रह्मणा।
 दैव्येन। इति। आह। एषः। वै। अग्नेः। योगः। तेन। ३३ (५०) ॥ [३३] ॥ एव। एनम्।

युनक्ति। यज्ञस्य। वै। समृद्धेनेति सं—ऋद्धेन। देवाः। सुवर्गमिति सुवः—गम्। लोकम्।
 आयन्न। यज्ञस्य। व्यृद्धेनेति वि—ऋद्धेन। असुरान्। परेति। अभावयन्न। यत्। मे। अग्ने।
 अस्य। यज्ञस्य। रिष्यात्। इति। आह। यज्ञस्य। एव। तत्। समृद्धेनेति सं—ऋद्धेन। यज-
 मानः। सुवर्गमिति सुवः—गम्। लोकम्। एति। यज्ञस्य। व्यृद्धेनेति वि—ऋद्धेन। भ्रातृव्यान्।
 परेति। भावयति। अग्निहोत्रमित्यग्नि—होत्रम्। एताभिः। व्याहृतीभिरिति व्याहृति—भिः।
 उपेति। सादयेत्। यज्ञमुखमिति यज्ञ—मुखम्। वै। अग्निहोत्रमित्यग्नि—होत्रम्। ब्रह्म। एताः।
 व्याहृतय इति वि—आहृतयः। यज्ञमुख इति यज्ञ—मुखे। एव। ब्रह्म। ३४ (५०) ॥ [३४] ॥
 कुरुते। सव्वथ्सर इति सं—वथ्सरे। पर्यागत इति परि—आगते। एताभिः। एव। उपेति।
 सादयेत्। ब्रह्मणा। एव। उभयतः। सव्वथ्सरमिति सं—वथ्सरम्। परीति। गृह्णाति। द्रुश-
 पूर्णमासाविति द्रुश—पूर्णमासौ। चातुर्मास्यानीति चातुः—मास्यानि। आलभमान इत्या-
 लभमानः। एताभिः। व्याहृतीभिरिति व्याहृति—भिः। हवींषि। एति। सादयेत्। यज्ञमुख-
 मिति यज्ञ—मुखम्। वै। द्रुशपूर्णमासाविति द्रुश—पूर्णमासौ। चातुर्मास्यानीति चातुः—
 मास्यानि। ब्रह्म। एताः। व्याहृतय इति वि—आहृतयः। यज्ञमुख इति यज्ञ—मुखे। एव।
 ब्रह्म। कुरुते। सव्वथ्सर इति सं—वथ्सरे। पर्यागत इति परि—आगते। एताभिः। एव। एति।
 सादयेत्। ब्रह्मणा। एव। उभयतः। सव्वथ्सरमिति सं—वथ्सरम्। परीति। गृह्णाति। यत्।
 वै। यज्ञस्य। साम्ना। क्रियते। राष्ट्रम्। ३५ (५०) ॥ [३५] ॥ यज्ञस्य। आशीरित्या—शीः।
 गच्छति। यत्। ऋचा। विशम्। यज्ञस्य। आशीरित्या—शीः। गच्छति। अथ। ब्राह्मणः।
 अनाशीर्केण। यज्ञेन। यजते। सामिधेनीरिति साम्—इधेनीः। अनुवर्ष्यन्नित्यनु—वर्ष्यन्न।
 एताः। व्याहृतीरिति वि—आहृतीः। पुरस्तात्। दृष्ट्यात्। ब्रह्म। एव। प्रतिपदमिति प्रति—
 पदम्। कुरुते। तथा। ब्राह्मणः। आशीर्केणेति स—आशीर्केण। यज्ञेन। यजते। यम्। कामयेत्।
 यजमानम्। भ्रातृव्यम्। अस्य। यज्ञस्य। आशीरित्या—शीः। गच्छेत्। इति। तस्य। एताः।
 व्याहृतीरिति वि—आहृतीः। पुरोनुवाक्यायामिति पुरः—अनुवाक्यायाम्। दृष्ट्यात्। भ्रातृव्य-
 देवत्येति भ्रातृव्य—देवत्या। वै। पुरोनुवाक्येति पुरः—अनुवाक्या। भ्रातृव्यम्। एव। अस्य।
 यज्ञस्य। ३६ (५०) ॥ [३६] ॥ आशीरित्या—शीः। गच्छति। यान्। कामयेत्। यजमानान्।

स॒माव॑ती । ए॒ना॒न् । य॒ज्ञस्य॑ । आ॒शीरि॑त्या—शीः । ग॒च्छे॒त् । इति॑ । तेषा॑म् । ए॒ताः । व्या॒हृती॑रिति॒
वि—आ॒हृतीः । पु॒रो॒नुवा॑क्याया इति॑ पु॒रः—अ॒नुवा॑क्यायाः । अ॒र्द्धर्च॑ इत्य॒र्द्ध—ऋ॒चे । एका॑म् ।
द॒द्ध्या॒त् । या॒ज्यायै॑ । पु॒रस्ता॑त् । एका॑म् । या॒ज्यायाः । अ॒र्द्धर्च॑ इत्य॒र्द्ध—ऋ॒चे । एका॑म् । तथा॑ ।
ए॒ना॒न् । स॒माव॑ती । य॒ज्ञस्य॑ । आ॒शीरि॑त्या—शीः । ग॒च्छ॒ति॒ । यथा॑ । वै । प॒र्जन्यः॑ । सुवृ॑ष्टमिति॒
सु—वृ॒ष्टम् । व॒र्षति॑ । ए॒वम् । य॒ज्ञः । यज॑मानाय । व॒र्षति॑ । स्थ॒लया॑ । उ॒दक॑म् । प॒रिगृ॑ह्णन्तीति॒
प॒रि—गृ॑ह्णन्ति॑ । आ॒शिषे॑त्या—शिषा॑ । य॒ज्ञम् । यज॑मानः । प॒रीति॑ । गृ॒ह्णाति॑ । म॒नः । अ॒सि॒ ।
प्रा॒जाप॑त्यमिति॒ प्राजा—प॒त्यम् । ३७ (५०) ॥ [३७] ॥ म॒नसा॑ । मा॒ । भू॒तेन॑ । ए॒ति॒ । वि॒श॒ ।
इति॑ । आ॒ह॒ । म॒नः । वै । प्रा॒जाप॑त्यमिति॒ प्राजा—प॒त्यम् । प्रा॒जाप॑त्य इति॒ प्राजा—प॒त्यः । य॒ज्ञः ।
म॒नः । ए॒व । य॒ज्ञम् । आ॒त्मन् । ध॒त्ते॒ । वाक् । अ॒सि॒ । ऐ॒न्द्री । स॒पत्न॑र॒ख्यणी॑ति॒ सप॒त्न—र॒ख्यणी॑ ।
वा॒चा । मा॒ । इ॒न्द्रिये॑ण । ए॒ति॒ । वि॒श॒ । इति॑ । आ॒ह॒ । ऐ॒न्द्री । वै । वाक् । वाच॑म् । ए॒व । ऐ॒न्द्रीम् ।
आ॒त्मन् । ध॒त्ते ॥ [३८] ॥

(तेनैव ब्रह्म राष्ट्रमेवास्य यज्ञस्यप्राजापत्यः षड्विंशच्च)

॥ १० ॥

★

यः । वै । स॒प्तद॑शमिति॒ सप्त—द॒शम् । प्र॒जाप॑तिमिति॒ प्रजा—प॒तिम् । य॒ज्ञम् । अ॒न्वाय॑त्त॒
मित्य॑नु—आय॑त्तम् । वेद॑ । प्र॒तीति॑ । य॒ज्ञेन॑ । ति॒ष्ठति॑ । न । य॒ज्ञात् । भ्र॒ञ्श॒ते॒ । ए॒ति॒ । श्राव॑य ।
इति॑ । च॒तुर॑र॒ख्यर॑मिति॒ चतुः—अ॒ख्य॑रम् । अ॒स्तु॒ । श्रौष॑ट् । इति॑ । च॒तुर॑र॒ख्यर॑मिति॒ चतुः—
अ॒ख्य॑रम् । यज॑ । इति॑ । द्वा॒र॒ख्यर॑मिति॒ द्वि—अ॒ख्य॑रम् । ये । यजा॑महे । इति॑ । प॒ञ्चा॒र॒ख्यर॑मिति॒
प॒ञ्च—अ॒ख्य॑रम् । द्वा॒र॒ख्यर॑ इति॒ द्वि—अ॒ख्य॑रः । व॒षट्कार॑ इति॒ वषट्—का॒रः । ए॒षः । वै । स॒प्त॒
द॒श इति॑ सप्त—द॒शः । प्र॒जाप॑तिरिति॒ प्रजा—प॒तिः । य॒ज्ञम् । अ॒न्वाय॑त्त इत्य॑नु—आय॑त्तः । यः ।
ए॒वम् । वेद॑ । प्र॒तीति॑ । य॒ज्ञेन॑ । ति॒ष्ठति॑ । न । य॒ज्ञात् । भ्र॒ञ्श॒ते॒ । यः । वै । य॒ज्ञस्य॑ । प्राय॑णमिति॒
प्र—अ॒य॑नम् । प्र॒तिष्ठा॑मिति॒ प्रति—स्था॑म् । ३९ (५०) ॥ [३९] ॥ उ॒दय॑नमित्यु॒त—अ॒य॑नम् ।
वेद॑ । प्र॒तिष्ठि॑तेनेति॒ प्रति—स्थि॑तेन॒ । अ॒रि॑ष्टेन॒ । य॒ज्ञेन॑ । स॒ङ्ग॒स्था॑मिति॒ सं—स्था॑म् । ग॒च्छ॒ति॒ ।
ए॒ति॒ । श्राव॑य । अ॒स्तु॒ । श्रौष॑ट् । यज॑ । ये । यजा॑महे । व॒षट्कार॑ इति॒ वषट्—का॒रः । ए॒तत् ।
वै । य॒ज्ञस्य॑ । प्राय॑णमिति॒ प्र—अ॒य॑नम् । ए॒षा । प्र॒तिष्ठे॑ति॒ प्रति—स्था॑ । ए॒तत् । उ॒दय॑नमित्यु॒त—

अयनम्। यः। एवम्। वेद। प्रतिष्ठितेनेति प्रति—स्थितेन। अरिष्टेन। यज्ञेन। सङ्गस्थामिति सं—
 स्थाम्। गच्छति। यः। वै। सूनृतायै। दोहम्। वेद। दुहे। एव। एनाम्। यज्ञः। वै। सूनृता।
 एति। श्रावय। इति। एति। एव। एनाम्। अहत्। अस्तु। ४० (५०) ॥ [४०] ॥ श्रौषट्।
 इति। उपावासागित्युप—अवासाक्। यज। इति। उदिति। अनैषीत्। ये। यजामहे। इति।
 उपेति। असदत्। वषट्कारेणेति वषट्—कारेण। दोग्धि। एषः। वै। सूनृतायै। दोहः। यः।
 एवम्। वेद। दुहे। एव। एनाम्। देवाः। वै। सत्रम्। आसत्। तेषाम्। दिशः। अदस्यन्न।
 ते। एताम्। आर्द्राम्। पङ्क्तिम्। अपश्यन्न। एति। श्रावय। इति। पुरोवातमिति पुरः—वातम्।
 अजनयन्न। अस्तु। श्रौषट्। इति। अभ्रम्। समिति। अल्लावयन्न। यज। इति। विद्युतमिति वि—
 द्युतम्। ४१ (५०) ॥ [४१] ॥ अजनयन्न। ये। यजामहे। इति। प्रेति। अवरुषयन्न। अभीति।
 अस्तनयन्न। वषट्कारेणेति वषट्—कारेण। ततः। वै। तेभ्यः। दिशः। प्रेति। अप्यायन्त। यः।
 एवम्। वेद। प्रेति। अस्मै। दिशः। प्यायन्ते। प्रजापतिमिति प्रजा—पतिम्। त्वेवेदेति त्वः—
 वेद। प्रजापतिरिति प्रजा—पतिः। त्वेवेदेति त्वं—वेद। यम्। प्रजापतिरिति प्रजा—पतिः। वेद।
 सः। पुण्यः। भवति। एषः। वै। छन्दस्यः। प्रजापतिरिति प्रजा—पतिः। एति। श्रावय। अस्तु।
 श्रौषट्। यज। ये। यजामहे। वषट्कार इति वषट्—कारः। यः। एवम्। वेद। पुण्यः। भवति।
 वसन्तम्। ४२ (५०) ॥ [४२] ॥ ऋतूनाम्। प्रीणामि। इति। आह। ऋतवः। वै। प्रयाजा
 इति प्र—याजाः। ऋतून्। एव। प्रीणाति। ते। अस्मै। प्रीताः। यथापूर्वमिति यथा—पूर्वम्।
 कल्पन्ते। कल्पन्ते। अस्मै। ऋतवः। यः। एवम्। वेद। अग्नीषोमयोरित्यग्नी—सोमयोः।
 अहम्। देवयज्ययेति देव—यज्यया। चरषुष्मान्। भूयासम्। इति। आह। अग्नीषोमाभ्या—
 मित्यग्नी—सोमाभ्याम्। वै। यज्ञः। चरषुष्मान्। ताभ्याम्। एव। चरषुः। आत्मन्न। धत्ते।
 अग्नेः। अहम्। देवयज्ययेति देव—यज्यया। अन्नाद इत्यन्न—अदः। भूयासम्। इति। आह।
 अग्निः। वै। देवानाम्। अन्नाद इत्यन्न—अदः। तेन। एव। ४३ (५०) ॥ [४३] ॥ अन्नाद्य—
 मित्यन्न—अद्यम्। आत्मन्न। धत्ते। दब्धिः। असि। अदब्धः। भूयासम्। अमुम्। दभेयम्।
 इति। आह। एतया। वै। दब्ध्या। देवाः। असुरान्। अदभ्रुवन्न। तया। एव। भ्रातृव्यम्।
 दभ्नोति। अग्नीषोमयोरित्यग्नी—सोमयोः। अहम्। देवयज्ययेति देव—यज्यया। वृत्रहेति वृत्र—

हा । भूयासम् । इति । आह । अग्नीषोमाभ्यामित्यग्नी—सोमाभ्याम् । वै । इन्द्रः । वृत्रम् । अहन्न ।
ताभ्याम् । एव । भ्रातृव्यम् । स्तृणुते । इन्द्राग्नियोरितीन्द्र—अग्नियोः । अहम् । देवयज्ययेति
देव—यज्यया । इन्द्रियावी । अन्नाद इत्यन्न—अदः । भूयासम् । इति । आह । इन्द्रियावी । एव ।
अन्नाद इत्यन्न—अदः । भवति । इन्द्रस्य । ४४ (५०) ॥ [४४] ॥ अहम् । देवयज्ययेति देव—
यज्यया । इन्द्रियावी । भूयासम् । इति । आह । इन्द्रियावी । एव । भवति । महेन्द्रस्येति महा—
इन्द्रस्य । अहम् । देवयज्ययेति देव—यज्यया । जेमानम् । महिमानम् । गमेयम् । इति । आह ।
जेमानम् । एव । महिमानम् । गच्छति । अग्नेः । स्विष्टकृत इति स्विष्ट—कृतः । अहम् । देवय-
ज्ययेति देव—यज्यया । आयुष्मान् । यज्ञेन । प्रतिष्ठामिति प्रति—स्थाम् । गमेयम् । इति । आह ।
आयुः । एव । आत्मन् । धत्ते । प्रतीति । यज्ञेन । तिष्ठति ॥ [४५] ॥

(प्रतिष्ठामहदस्तुविद्युतंवसन्ततेनैवेन्द्रस्याष्टात्रिंशच्च)

॥ ११ ॥

★

इन्द्रम् । वः । विश्वतः । परीति । हवामहे । जनेभ्यः ॥ अस्माकम् । अस्तु । केवलः ॥ इन्द्रम् ।
नरः । नेमधितेति नेम—धिता । हवन्ते । यत् । पायौः । युनजते । धियः । ताः ॥ शूरः । नृषातेति
नृ—साता । शर्वसः । चकानः । एति । गोमतीति गो—मति । ब्रजे । भज । त्वम् । नः ॥ इन्द्रि-
याणि । शतक्रतो इति शत—क्रतो । या । ते । जनेषु । पञ्चस्विति पञ्च—सु ॥ इन्द्र । तानि । ते ।
एति । वृणे ॥ अन्विति । ते । दायि । महे । इन्द्रियाय । सत्रा । ते । विश्वम् । अन्विति । वृत्रहत्य
इति वृत्र—हत्ये ॥ अन्विति । ४६ (५०) ॥ [४६] ॥ र्षत्रम् । अन्विति । सहः । यजत्र । इन्द्र ।
देवेभिः । अन्विति । ते । नृषह्य इति नृ—सह्ये ॥ एति । यस्मिन्न । सप्त । वासवाः । तिष्ठन्ति ।
स्वारुह इति स्व—रुहः । यथा ॥ ऋषिः । ह । दीर्घश्रुतम् इति दीर्घश्रुत्—तमः । इन्द्रस्य । घर्मः ।
अतिथिः ॥ आमासु । पक्वम् । ऐरयः । एति । सूर्यम् । रोहयः । दिवि ॥ घर्मम् । न । सामन्न ।
तपत । सुवृक्तिभिरिति सुवृक्ति—भिः । जुष्टम् । गिर्वणसे । गिरः ॥ इन्द्रम् । इत् । गाथिनः ।
बृहत् । इन्द्रम् । अर्केभिः । अर्किणः ॥ इन्द्रम् । वाणीः । अनूषत् ॥ गायन्ति । त्वा । गायत्रिणः ।
४७ (५०) ॥ [४७] ॥ अर्चन्ति । अर्कम् । अर्किणः ॥ ब्रह्माणः । त्वा । शतक्रतविति शत—
क्रतो । उदिति । व२शम् । इव । येमिरे ॥ अ२होमुच इत्य२हः—मुचे । प्रेति । भरेम् । मनीषाम् ।

ओषिष्ठदावन्न इत्योषिष्ठ—दावन्ने। सुमतिमिति सु—मतिम्। गृणानाः ॥ इदम्। इन्द्र। प्रतीति।
 हव्यम्। गृभाय। सत्याः। सन्तु। यजमानस्य। कामाः ॥ विवेष। यत्। मा। धिषणा। जजान।
 स्तवै। पुरा। पार्यात्। इन्द्रम्। अहः ॥ अश्वसः। यत्र। पीपरत्। यथा। नः। नावा। इव।
 यान्तम्। उभये। हवन्ते ॥ प्रेति। सम्राजमिति सं—राजम्। प्रथमम्। अदध्वराणाम्। ४८
 (५०) ॥ [४८] ॥ अश्वोमुचमित्यश्वः—मुचम्। वृषभम्। यज्ञियानाम् ॥ अपाम्। नपातम्।
 अश्विना। हयन्तम्। अस्मिन्न। नरः। इन्द्रियम्। धत्तम्। ओजः ॥ वीति। नः। इन्द्र। मृधः।
 जहि। नीचा। यच्छ। पृतन्यतः ॥ अधस्पदमित्यधः—पदम्। तम्। ईम्। कृधि। यः। अस्मान्।
 अभिदासतीत्यभि—दासति ॥ इन्द्र। रूषत्रम्। अभीति। वामम्। ओजः। अजायथाः। वृषभ।
 चरुषणीनाम् ॥ अपेति। अनुदः। जनम्। अमित्रयन्तमित्यमित्र—यन्तम्। उरुम्। देवेभ्यः।
 अकृणोः। उ। लोकम् ॥ मृगः। न। भीमः। कुचरः। गिरिष्ठा इति गिरि—स्थाः। परावत इति
 परा—वतः। ४९ (५०) ॥ [४९] ॥ एति। जगाम। परस्याः ॥ सूकम्। सशयेति सं—शाय।
 पविम्। इन्द्र। तिग्मम्। वीति। शत्रून्। ताढि। वीति। मृधः। नुदस्व ॥ वीति। शत्रून्। वीति।
 मृधः। नुद। वीति। वृत्रस्य। हनू इति। रुज ॥ वीति। मन्युम्। इन्द्र। भामितः। अमित्रस्य।
 अभिदासत इत्यभि—दासतः ॥ त्रातारम्। इन्द्रम्। अवितारम्। इन्द्रम्। हवेहव इति हवे—हवे।
 सुहवमिति सु—हवम्। शूरम्। इन्द्रम् ॥ हुवे। नु। शक्रम्। पुरुहूतमिति पुरु—हूतम्। इन्द्रम्।
 स्वस्ति। नः। मघवेति मघ—वा। धातु। इन्द्रः ॥ मा। ते। अस्याम्। ५० (५०) ॥ [५०] ॥
 सहसावन्निति सहसा—वन्न। परिष्ठौ। अघाय। भूम। हरिव इति हरि—वः। परादा इति परा—
 दै ॥ त्रायस्व। नः। अवृकेभिः। वरूथैः। तव। प्रियासः। सूरिषु। स्याम् ॥ अनवः। ते। रथम्।
 अश्वाय। तरूषन्न। त्वष्टा। वज्रम्। पुरुहूतेति पुरु—हूत। द्युमन्तमिति द्यु—मन्तम् ॥ ब्रह्माणः।
 इन्द्रम्। महयन्तः। अर्कैः। अवर्धयन्न। अहये। हन्तवै। उ ॥ वृष्णे। यत्। ते। वृषणः। अर्कम्।
 अर्चान्। इन्द्र। ग्रावाणः। अदितिः। सजोषा इति स—जोषाः ॥ अनश्वासः। ये। पवयः।
 अरथाः। इन्द्रेषिता इतीन्द्र—इषिताः। अभ्यवर्तन्तेत्यभि—अवर्तन्त। दस्यून् ॥ [५१] ॥

(वृत्रहत्येऽनुगायत्रिणोऽदध्वराणांपरावतोऽस्यामष्टाचत्वारिंशच्च)

॥ १२ ॥

॥ हरिः ॐ ॥

प्रथमकाण्डे षष्ठः प्रश्नः — पद पाठः — समाप्तः

अनुवाकाः	पञ्चशत्यः
१२	५१

ॐ